

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-4277
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

05.12/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/11/2014 tarih ve 43452547-120.07-202390 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Bilecik Milletvekili Bahattin ŞEKER'e ait 7/54780, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/54781 ve 7/54783, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a 7/54782, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/54784, Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/54785, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/54786, 7/54787 ve 7/54788 ait esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Cevabi görüşler 7/54780, 7/54781, 7/54782,
7/54783, 7/54784, 7/54785, 7/54786, 7/54787,
7/54788 (17 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Alim IŞIK
Kütahya Milletvekili
Esas No : 7/54782

Son dönemde ülkemizde kırmızı ve beyaz et fiyatlarının giderek arttığı yönünde medyaya da yansıyan haberlerle ilgili olarak;

SORU 1) 2011-2014 döneminde ülkemizde tüketimi gerçekleştirilen kırmızı ve beyaz et miktarlarının yıllara göre dağılımı nasıl olmuştur?

SORU 2) Anılan dönemde ülkemizde gerçekleşen kırmızı ve beyaz et ortalama piyasa birim satış fiyatlarının yıllara göre değişimi nasıl olmuştur?

SORU 3) Aynı dönemde küçük ve büyük baş hayvan yemlerinin birim satış fiyatları yıllara göre nasıl değişmiştir? Et ve yem fiyatları arasında nasıl bir ilişki söz konusudur?

SORU 4) Anılan dönemde kırmızı ve beyaz et birim satış fiyatlarındaki artışın sebepleri nelerdir?

SORU 5) Bakanlığınızca bu konuda yapılmış bir çalışma var mıdır? Varsa çalışmada hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Yoksa bu konularda bir çalışma yapılarak gerekli önlemlerin zamanında alınması sağlanabilir mi?

SORU 6) Halen Bakanlığınızca ülkemiz hayvancılığının desteklenmesi için ne gibi destek primleri verilmektedir? Verilen hayvancılık destek primleri Bölgelere göre nasıl değişmektedir?

SORU 7) Anılan dönemde Bakanlığınızca uygulanan hayvancılık destek primlerinin hangi bölgelerimizde ne gibi olumlu veya olumsuz etkileri olmuştur?

SORU 8) Bakanlığınızın anılan konulara ilişkin görüşü ile yem ve et fiyatlarındaki artışın kontrol altına alınarak hayvancılığın desteklenmesine yönelik 2014-2015 yılı programları nasıldır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Tarım ve gıda ürünlerinin fiyatları serbest piyasa şartlarında arz/talep dengesine göre oluşmakta olup, fiyat değişimlerinde; iklimsel nedenler, doğal afetler, üretim dönemleri, dünyadaki gelişmeler vb. faktörlerin etkisi olabilmektedir.

Bakanlığımızca tarım sektöründe, üretim, tüketim, piyasa durumu, maliyetler, kuraklık ve doğal afetler, dünyadaki gelişmeler vb. tüm unsurlar takip edilmekte ve ilgili tüm birimlerle işbirliği içinde ortak çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili kurumların üst düzey temsilcilerinin yer aldığı “Tarım Ürünleri Piyasalarını İzleme Kurulu” oluşturulacak olup, bu kurul tarafından piyasalar izlenip, alınması gerekli tedbirler belirlenecektir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye ekonomisinde son 12 yılda yaşanan gelişme, refah seviyesi ve kişi başına düşen gelirden yaşanan artışlar tüketim alışkanlıklarının değişmesine ve protein ağırlıklı diyetlerin yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Bu durum hayvansal protein ağırlıklı ürün talebinde önemli bir artışa neden olmaktadır.

Bakanlığımızca hayvancılık sektörünü geliştirmek ve vatandaşlarımızın hayvansal ürün ihtiyaç ve taleplerinin karşılanmasının sağlanması amacıyla hayvancılığa önemli destekler sağlanmaktadır. Hayvancılık destekleri; üretimi ve kaliteyi artıracak, sektörün ihracatını geliştirecek şekilde çeşitlendirilmiş ve miktarı artırılmıştır.

- Hayvancılığa 2002 yılında 83 Milyon TL destek verilmiş iken, 2013 yılında 2,7 Milyar TL destek verilmiştir. 2014 yılında ise yılsonu itibariyle destek miktarının 3 Milyar TL'ye ulaşması planlanmaktadır.
- 2003-2014 döneminde hayvancılığa toplam 15,2 Milyar TL destek sağlanmıştır.
- Toplam destek miktarı içerisinde hayvancılığın payı 2002 yılında %4,4 iken 2013 yılında %31'e çıkarılmıştır.

Sağlanan destekler ve başlatılan yeni projelerle 2013 yılında süt, kırmızı et ve tavuk eti üretiminde Cumhuriyet tarihinin üretim rekorları kırılmıştır.

- 2011 yılında 777 Bin Ton olan kırmızı et üretimimiz, 2013 yılında 996 Bin Tona,
- 2011 yılında 1 Milyon 613 Bin Ton olan tavuk eti üretimimiz, 2013 yılında 1 Milyon 758 Bin Tona ulaşmıştır.

TÜİK tarafından tüketime yönelik veriler açıklanmamaktadır. Ancak kişi başı üretim miktarlarına bakıldığında önergede bahsedilen dönemde gerçekleşen artışlar net olarak görülmektedir.

- Kişi başı kırmızı et üretim miktarı; 2011 yılında 10,40 kg, 2012 yılında 12,11 kg ve 2013 yılında 12,99 kg olarak gerçekleşmiştir.
- Kişi başı beyaz et üretim miktarı; 2011 yılında 21,59 kg, 2012 yılında 22,79 kg ve 2013 yılında 22,93 kg olarak gerçekleşmiştir.
- 2014 yılına ait veriler henüz TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Bakanlığımızca yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması ve kaba yem ihtiyacımızın karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine önemli oranda destek sağlanmaktadır. 2003-2014 döneminde toplamda 3,4 Milyar TL yem bitkileri desteği ödenmiştir. Çiftçi Kayıt Sistemi üzerinden yürütülen yem bitkileri desteklemeleri birim fiyatları her yıl maliyetler dikkate alınarak yeniden hesaplanmaktadır.

TÜİK verilerine göre 2002-2013 döneminde yem bitkileri ekiliş alanı; 1,1 Milyon hektardan, 2,7 Milyon hektara yükselmiştir.

Diğer yandan, kesif yem üretimimiz 2002 yılında 5,6 Milyon Ton iken, 2013 yılında 16 Milyon Tona yükselmiştir.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2014 yılı sonunda destek miktarının 2,9 Milyar TL'ye ulaşması beklenmektedir.

Bakanlığımızca hayvancılığımızın geliştirilmesi, hayvan ırklarının ıslahı ve yüksek verimli hayvan ırklarının yaygınlaştırılması amacıyla önemli çalışmalar yürütülmekte olup, bu çalışmaların bazıları şu şekildedir.

- Ülkemizde büyükbaş hayvan varlığı içerisindeki kültür ırkı hayvan oranının arttırılarak hayvan başına verim ve performans değerlerinin arttırılmasına yönelik “Soykütüğü ve Önsoykütüğü Projesi” ile “Döl Kontrolü Projesi” uygulanmaktadır.
- Hayvancılık Desteklemeleri kapsamında verilen anaç sığır ve buzağı desteği, ayrıca en hızlı ıslah metodu olan suni tohumlamaya her aşamasında önem verilerek ıslah çalışmalarına ivme kazandırılması hedeflenmektedir.
- Yapılan çalışmalar, sağlanan destekler ve özel veteriner hekim uygulamasıyla suni tohumlama sayısında önemli artışlar sağlanmıştır. 2002 yılında ülke genelinde 624 Bin adet suni tohumlama yapılmış iken, bu miktar 2013 yılında 3,8 Milyon adede yükselmiştir.
- Doğu Anadolu Projesi kapsamındaki illerde etçi ve kombine ırklarla; Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki illerde ise sütçü ve kombine ırklarla kurdukları damızlık amaçlı sığır işletmesi yatırımlarına inşaat için %30, hayvan ve makine alımı içinde %40 oranında hibe desteği ödemesi yapılmaktadır.
- DAP, GAP, DOKAP ve KOP kalkınma bölgelerindeki illerimizde 2014 yılında başlatılan proje kapsamında, mevcut büyükbaş-küçükbaş hayvancılık işletmelerinin modernizasyonu için ahır-ağıl tadilatı veya yeni inşaata %50, damızlık boğa ile koç-teke alımı için de %80 oranında hibe desteği ödenmektedir. Ayrıca besi materyali üretimini teşvik etmek amacıyla etçi veya kombine ırk ile tohumlama yapılan anaç hayvan başına 350 TL, doğacak buzağıya 150 TL olmak üzere toplam 500 TL destek verilmektedir.
- Küçükbaş hayvancılıkta sertifikalı sürü yöneticisi istihdamına yıllık 5 Bin TL destek verilmektedir
- Hayvan ırklarının ıslahı konusunda Bakanlığımızca “Hayvan Genetik Kaynakların Korunması”, “Halk Elinde Islah” gibi projeler yürütülmekte, Araştırma Enstitülerimizde çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda üniversiteler, STK ve özel sektör ile işbirliği içerisinde de projeler yürütülmektedir.
- 2002-2014 döneminde TÜİK verilerine göre, Sığır sayısı % 51 artarak 9,8 Milyon baştan 14,8 Milyon başa, Küçükbaş sayısı %33 artarak 31,9 Milyon baştan 42,4 Milyon başa çıkmıştır. Kanatlı sayısı %11 artarak 251 Milyon adetten 278 Milyon adede çıkarılmıştır.
- Yüksek verimli kültür ırkı sığır varlığında ve toplam içindeki oranında önemli artışlar yaşanmıştır. 2002 yılında toplam sığır varlığı içinde kültür ırkı sığır oranı %19 iken, 2014 yılında %42,1’e ulaşmıştır.
- Sağlanan destekler ile hayvancılıkta işletme ölçeği büyümüş ve yeni işletmeler kurulmuştur. 50 baş ve üzeri büyükbaş hayvan barındıran işletme sayısı 2002 yılında 4.300 iken 2013 yılında ise 31.914 adede çıkmıştır.

